

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-681257-V/11/GM

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia 25 września 2012 r.

Zespół Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego

Pan

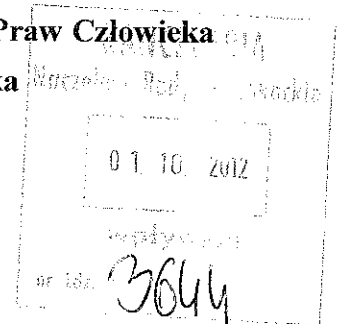
Adw. Mikołaj Pietrzak

Przewodniczący Komisji Praw Człowieka

Naczelna Rada Adwokacka

ul. Świętojerska 16

00-202 Warszawa

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 19 czerwca 2012 r., działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, pragnę uprzejmie poinformować o stanowisku Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Zdrowia w zakresie nowelizacji art. 48 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego poprzez wprowadzenie regulacji przewidującej obowiązkową pomoc prawną dla osoby będącej stroną postępowania w przedmiocie przymusowego przyjęcia do szpitala psychiatrycznego.

Pismem z dnia 5 lipca 2012 r. (nr DPrC-I-072-7/12/5) Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wyjaśnił m.in., że obecna redakcja przepisu nie oznacza dowolności w działaniach sądu, gdyż w każdym przypadku, gdy uczestnik postępowania nie może sam bronić swoich praw, sąd ma obowiązek ustanowienia dla takiej osoby adwokata z urzędu. Z tego też względu, podnosząc dodatkowo argumenty natury ekonomicznej, Ministerstwo nie uznało za zasadne podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zmiany art. 48 w/w ustawy. Nie podzielono przy tym zarzutu Rzecznika, iż brak obowiązkowej pomocy prawnej narusza w tym przypadku naczelną zasadę postępowania cywilnego oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Jednocześnie, za zasadny uznano zarzut dotyczący ograniczenia możliwości ustanowienia pełnomocnika z urzędu jedynie spośród adwokatów, wskazując, iż przedmiotowa kwestia zostanie przedstawiona Ministrowi Zdrowia, do którego właściwości należy problematyka regulowana ustawą o ochronie zdrowia psychicznego. W załączeniu przesyłam Panu Przewodniczącemu kopię otrzymanej odpowiedzi.

Pismem z dnia 17 lipca 2012 r. (nr MZ-ZP-P-073-23792-1/AB/12) Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia poinformował natomiast o przychyleniu się do wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich w kwestii zmiany przepisu art. 48 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego pod kątem wprowadzenia jednoznacznie obowiązkowej ochrony praw procesowych osób z zaburzeniami

psychicznymi. Jednocześnie wskazano, iż stosowne propozycje zmian legislacyjnych będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad projektem założeń do nowelizacji przywołanej ustawy. W załączeniu przesyłam Panu Przewodniczącemu kopię otrzymanej odpowiedzi.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, iż w chwili obecnej brak jest podstaw do podejmowania przez Rzecznika dalszych działań, zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j.: z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.). Pragnę jednak zapewnić Pana Przewodniczącego, iż Rzecznik Praw Obywatelskich będzie monitorował podjęcie przez Ministerstwo Zdrowia zapowiedzianych w tej materii działań.

z poważaniem

DYREKTOR ZESPÓŁU PRAWA
ADMINISTRACYJNEGO I GOSPODARCZEGO

Katarzyna Łakoma

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 5 lipca lipca 2012 r.

DPrC-I-072-7/12/5
dot. RPO-681257-V/11/GM

RPO-681257 / 11	BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
	WPE: 2012 -07- 06
	ZAR. NR 1483675

Pani
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich

honorable Terezi Pustarov!

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 czerwca 2012 r., znak RPO-681257-V/11/GM, w sprawie ochrony prawnej osób cierpiących na zaburzenia psychiczne w zakresie ustanawiania na ich rzecz pełnomocnika w postępowaniu o przymusowe umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym, prowadzonym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, uprzejmie informuję.

Poruszona przez Panią Rzecznik problematyka była już przedmiotem analizy Ministra Sprawiedliwości m.in. w związku z oświadczeniem złożonym przez pana senatora Ryszarda Knosale na posiedzeniu Senatu w dniu 14 września 2011 r., a przedstawionym w piśmie Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2011 r., znak MZ-ZP-P-070-21856-1/JM/11. Udzielając odpowiedzi Ministerstwu Zdrowia w piśmie z 14 października 2011 r., znak DL-P-II-071-61/11, wskazano, że przepis art. 48 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, przewiduje możliwość ustanowienia przez sąd dla osoby, której postępowanie bezpośrednio dotyczy, adwokata z urzędu, nawet bez złożenia wniosku, jeżeli osoba ta ze względu na stan zdrowia psychicznego nie jest zdolna do złożenia wniosku, a sąd uzna udział adwokata w sprawie za potrzebny.

Użyte w przedmiotowej regulacji sformułowanie „sąd może”, powodujące, że ocena zasadności ustanowienia adwokata z urzędu należy do sądu orzekającego, nie oznacza jednak dowolności. W przypadku bowiem, gdy *in concreto* okazuje się, że uczestnik postępowania nie może sam bronić swoich praw, sąd ma obowiązek ustanowienia dla takiej osoby adwokata z urzędu.

Zważywszy na powyższe, a także mając na względzie, iż wprowadzenie obligatoryjnej pomocy prawnej w tej kategorii spraw wiązałoby się z istotnym obciążeniem finansowym Skarbu Państwa, Ministerstwo Sprawiedliwości nie uznało za zasadne podjęcia działań legislacyjnych zmierzających do zmiany art. 48 ustawy. Postawa taka wynika również i z tego, że osoba dotknięta zaburzeniami psychicznymi nie zawsze godzi się na zastępstwo procesowe, choćby nawet było ono uzasadnione.

Dostrzegając jednak wagę problemu poruszonego w oświadczeniu pana Senatora, Ministerstwo uwzględniło w planach prac naukowo – badawczych Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości problematykę ustanawiania w przedmiotowym postępowaniu sądowym pełnomocnika z urzędu dla osoby cierpiącej na zaburzenia psychiczne.

Ze sporządzonego w 2011 r. przez prof. dr. hab. Teresę Gardocką raportu w sprawie umieszczania osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo w domach pomocy społecznej (w kontekście gwarancji procesowych) wynika, że w tego rodzaju sprawach adwokat wystąpił w 11% badanych spraw i z reguły był powołany bez wniosku osoby, której postępowanie dotyczyło. Tylko w jednej sprawie sam zainteresowany ustanowił swym pełnomocnikiem radcę prawnego.

Wprawdzie wskazany wyżej procent spraw, w których ustanowiono adwokata z urzędu jest stosunkowo niewielki, tym niemniej nie sposób w oparciu o te dane formułować wniosku o jakichkolwiek nieprawidłowościach w tym zakresie.

Zauważam także, iż do Ministerstwa Sprawiedliwości nie napływały sygnały wskazujące na niewłaściwą praktykę stosowania przez sądy opiekuńcze przepisu art. 48 ustawy.

Trudno jest mi natomiast odnieść się do zawartego w piśmie Pani Rzecznik stwierdzenia, iż przyjęta zasada procedowania nie stanowi wystarczającej gwarancji procesowej dla osób chorych psychicznie będących stroną postępowania w przedmiocie przymusowego przyjęcia do szpitala psychiatrycznego, albowiem z treści pisma nie wynika, w oparciu o jakie przesłanki wniosek ten został sformułowany i jakie negatywne doświadczenia ze stosowaniem kwestionowanego przepisu podważają słuszność i celowość tej regulacji.

Nie podzielam przedstawionego w piśmie Pani Rzecznik poglądu, iż brak w analizowanym przypadku obligatoryjnej pomocy prawnej narusza naczelne zasady postępowania cywilnego oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Jak już bowiem wyżej wskazano, użyte w art. 48 ustawy sformułowanie „sąd może” nie oznacza dowolności. Jeżeli bowiem osoba, której postępowanie bezpośrednio dotyczy, ze względu na stan zdrowia psychicznego nie jest zdolna do złożenia wniosku, a sąd uzna udział adwokata w sprawie za potrzebny, sąd

ma obowiązek ustanowienia dla takiej osoby adwokata z urzędu. Pogląd taki prezentuje również w swoich orzeczeniach Sąd Najwyższy, akcentując jednocześnie obowiązek dokonania każdorazowo wnikliwej oceny potrzeby ustanowienia adwokata z urzędu (vide: postanowienie SN z 15 czerwca 2011 r., V CSK 390/10, nie publ.; wyrok SN z 14 kwietnia 2011 r., IV CSK 483/10, OSNC 2012/1/12; postanowienie SN z 22 kwietnia 2010 r., V CSK 384/09, nie publ.). Co więcej, Sąd Najwyższy wskazuje na konieczność stosownego pouczenia uczestników postępowania o zastosowanie wobec nich przymusowego umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym o prawie złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika, jeżeli z opinii biegłego wynika, że osoba taka cierpi na schorzenia psychiczne, które zniekształcają jej obraz rzeczywistości i utrudniają podjęcie sensownej obrony jej praw, a nie zachodzi przewidziana w art. 48 ustawy podstawa do ustanowienia dla tej osoby adwokata z urzędu (vide: postanowienie SN z 22 lipca 2010 r., I CSK 234/10, nie publ.).

W kontekście powyższego, podtrzymuję stanowisko wyrażone już uprzednio we wspomnianym piśmie do Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2011 r., iż obecnie nie zachodzi potrzeba podejmowania działań legislacyjnych mających na celu zmianę art. 48 ustawy i przyznanie osobom wymienionym w tym przepisie obywateli pomoc prawną. Dotyczy to również postępowania w sprawie nakazania wypisania ze szpitala psychiatrycznego oraz postępowania w sprawie umieszczenia osoby, bez jej zgody, w domu pomocy społecznej.

Wyrazam przekonanie, że przepis art. 48 ustawy, stosowany prawidłowo, zapewnia właściwą pomoc prawną osobom, które ze względu na stan zdrowia psychicznego nie są zdolne do złożenia stosownego wniosku.

Jednocześnie wskazuję, iż analogiczne uregulowanie występuje w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie. Zgodnie bowiem z art. 560¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.c.”, w sprawach o ubezwłasnowolnienie, o uchylenie oraz zmianę ubezwłasnowolnienia sąd może ustanowić dla osoby, której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie lub dla osoby ubezwłasnowolnionej, adwokata lub radcę prawnego z urzędu nawet bez jej wniosku, jeżeli osoba ta ze względu na stan zdrowia psychicznego nie jest zdolna do złożenia wniosku, a sąd uzna udział adwokata lub radcy prawnego za potrzebny.

Zgodzić się natomiast należy, iż przepis art. 48 ustawy niezasadnie ogranicza możliwość ustanowienia pełnomocnika z urzędu jedynie spośród adwokatów. Zgodnie bowiem z art. 42 ustawy w postępowaniu przed sądem opiekuńczym, w sprawach w niej określonych stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Z kolei przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r.,

Nr 10, poz. 65, z późn. zm.) wyłącza występowanie radców prawnych jedynie w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym i w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe. Dlatego też kwestia ta zostanie przedstawiona Ministrowi Zdrowia, do którego właściwości należy problematyka regulowana ustawą o ochronie zdrowia psychicznego.

Z wyjątkiem powyższego

Z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królkowski

Michał Królkowski
POSSENETARR BYARR

MINISTERSTWO ZDROWIA

Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

MZ-ZP-P-073-23792-1/AB/12

RPO-681257/

Warszawa, dnia 2012-07-17

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2012-07-19

ZAL. NR 1486590

Pani

Irena Lipowicz

Rzecznik Praw Obywatelskich

Wielce Szanowne Pani Minister,

Nawiązując do pisma z dnia 31 maja 2012 r., znak: RPO-703919-V-152/ST, w sprawie trybu przyjęcia osoby z zaburzeniami psychicznymi do szpitala psychiatrycznego bez zgody tej osoby oraz do pisma z dnia 5 czerwca 2012 r., znak: RPO-681257-V/11/GM, w sprawie problematyki pomocy prawnej dla osoby chorej psychicznie będącej stroną postępowania w przedmiocie przymusowego umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym, uprzejmie przekazuję następujące informacje i wyjaśnienia.

Z uwagi na fakt, że obydwie ww. wystąpienia Pani Rzecznik odnoszą się do zagadnień uregulowanych przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375) pozwolę sobie udzielić na nie łącznej odpowiedzi.

Odnosząc się do przedstawionych przez Panią Rzecznik wątpliwości co do zgodności przepisów określających tryb przyjęcia osoby z zaburzeniami psychicznymi do szpitala psychiatrycznego bez jej zgody z art. 41 Konstytucji RP uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 41 Konstytucji RP każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą, a pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. W świetle art. 41 ust. 2 każdy pozbawiony wolności nie na podstawie wyroku sądowego ma prawo odwołania się do sądu w celu niezwłocznego ustalenia legalności tego pozbawienia. O pozbawieniu wolności powiadamia się niezwłocznie rodzinę lub osobę wskazaną przez pozbawionego wolności.

Przepisy ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego normują zasady i warunki przyjmowania osób z zaburzeniami psychicznymi do szpitala psychiatrycznego bez ich zgody, pozostawiając określenie szczegółowego sposobu postępowania w tym zakresie do uregulowania w drodze rozporządzenia. We wskazanych okolicznościach przepisy ustawowe przewidują konieczność wszczęcia przez sąd opiekuńczy postępowania (w trybie art. 25 ustawy) mającego na celu kontrolę legalności przyjęcia i przebywania w szpitalu osoby z zaburzeniami psychicznymi, która nie wyraziła na to zgody. Kontrola ta dotyczy zarówno sposobu postępowania w tym aspekcie, jak i przesłanek materialnoprawnych. Przepis art. 23 ust. 4 ustawy wskazuje ponadto na konieczność zatwierdzenia takiego przyjęcia przez ordynatora (lekarza kierującego oddziałem) w ciągu 48 godzin od chwili jego nastąpienia. Kierownik szpitala ma natomiast obowiązek zawiadomienia o powyższym sądu opiekuńczego miejsca siedziby szpitala w ciągu 72 godzin od chwili przyjęcia. Określenie w ustawie terminów realizacji wskazanych powyżej czynności (tj. odpowiednio maksymalnie 48 godzin i 72 godzin od chwili przyjęcia do szpitala) miało na celu zagwarantowanie przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi ograniczonych już samym faktem pobytu w szpitalu bez ich zgody. Należy przy tym zaznaczyć, że przytoczone terminy zostały określone w formie górnej granicy czasu, w jakich czynności, do których się odnoszą, powinny zostać wykonane. Jest to zatem czas maksymalny ich realizacji, przy generalnym założeniu, że powinny one zostać zrealizowane tak szybko, jak jest to możliwe. Jednocześnie, tak sprecyzowany termin zatwierdzenia przez ordynatora (lekarza kierującego oddziałem) przyjęcia do szpitala psychiatrycznego osoby z zaburzeniami psychicznymi bez jej zgody oraz powiadomienia o tym fakcie sądu opiekuńczego gwarantuje, że działania te nie zostaną podjęte w czasie przekraczającym odpowiednio 48 godzin i 72 godzin od momentu przyjęcia. Gwarancji takiej nie daje natomiast pojęcie „niezwłocznie”. Na gruncie prawa cywilnego (w oparciu o przepisy którego toczy się postępowanie przed sądem opiekuńczym w rozważanych sprawach), zwłaszcza przy okazji wykładni art. 455 Kodeksu cywilnego, dominuje stanowisko, zgodnie z którym termin „niezwłocznie” oznacza termin realny, mający na względzie okoliczności danego miejsca i czasu. Zaznacza się jednocześnie, że terminu tego nie można utożsamiać z terminem natychmiastowym. Prawdliwość takiego podejścia do określenia znaczenia pojęcia „niezwłocznie” potwierdzają ostatnie orzeczenia Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Przykładowo, zostało ono wyrażone m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2011 r. (sygn. akt III CSK 282/10) wskazującym, że użytego w art. 455 Kodeksu cywilnego terminu „niezwłocznie” nie należy utożsamiać z terminem natychmiastowym, termin „nie-

zwłocznie” oznacza bowiem termin realny, mający na względzie okoliczności miejsca i czasu, a także – w tym przypadku – regulacje zawarte w art. 354 i art. 355 Kodeksu cywilnego.

W odniesieniu do przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego należy zauważyć, że odniesienie terminu „niezwłocznie” do każdego przypadku przyjęcia osoby z zaburzeniami psychicznymi bez jej zgody oraz do obiektywnych przesłanek warunkujących okoliczności, w jakich miałyby nastąpić zatwierdzenie tego faktu przez ordynatora (lekarza kierującego oddziałem) oraz powiadomienie sądu opiekuńczego, mogłoby skutkować faktycznym wydłużeniem czasu ich wykonywania ponad obecnie obowiązujące granice. Zastąpienie dotychczasowych górnych granic czasowych pojęciem niezwłoczności wiązałoby się z koniecznością stosowania podejścia kazuistycznego, którego rezultat w praktyce mógłby dalece odbiegać od zamierzonego. Mając zatem na względzie rzeczywistą ochronę praw osób z zaburzeniami psychicznymi zasadnym jest odstąpienie od takiego rozwiązania.

Ponadto w celu podkreślenia, że u podstaw obowiązujących rozwiązań leży faktycznie dobro i ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy zauważyć, że kontrola zasadności ich przyjęcia do szpitala psychiatrycznego w rozważanym trybie ma charakter podwójny. Poza wynikającą z Konstytucji RP kontrolą sądową ma miejsce również kontrola o charakterze wewnątrzszpitalnym w formie zatwierdzania przez ordynatora (lekarza kierującego oddziałem).

Charakter górnych granic czasowych mają również pozostałe kwestionowane przez Panią Rzecznik terminy, tj. termin rozprawy przed sądem opiekuńczym (która – zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy powinna odbyć się nie później niż w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku lub otrzymania zawiadomienia) oraz termin, w którym sędzia wizytujący szpital wysłuchuje osobę przyjętą bez zgody (nie później niż w ciągu 48 godzin od otrzymania zawiadomienia).

Zmiana przedmiotowych terminów poprzez zastąpienie ich pojęciem „niezwłocznie” - podobnie jak w przypadkach scharakteryzowanych wcześniej - mogłaby skutkować powstaniem praktyki sprzecznej z intencją takiej nowelizacji.

Odnosząc się do drugiej z podniesionych przez Panią Rzecznik kwestii, tj. konieczności zapewnienia odpowiedniej gwarancji ochrony praw procesowych osób z zaburzeniami psychicznymi uprzejmie wyjaśniam, że w świetle ostatniego orzecznictwa Sądu Najwyższego obecne brzmienie art. 48 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), zgodnie z którym sąd może ustanowić dla osoby, której

postępowanie dotyczy bezpośrednio, adwokata z urzędu, nawet bez złożenia wniosku, jeżeli osoba ta ze względu na stan zdrowia psychicznego nie jest zdolna do złożenia wniosku, a sąd uzna udział adwokata w sprawie za potrzebny, nie oznacza „dowolności” w rozważanej materii. Oznacza to natomiast, że gdy okazuje się, że uczestnik postępowania nie może sam bronić swych praw, sąd ma obowiązek ustanowienia dla niego adwokata z urzędu (postanowienie z dnia 22 kwietnia 2010 r., sygn. akt V CSK 384/09). Analogiczna konstatacja znalazła się również w innym wyroku Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 14 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV CSK 483/10), w świetle którego jeżeli osoba, której dotyczy postępowanie o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody lub zmianę postanowienia o przyjęciu (art. 39 w związku z art. 38 oraz art. 41 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.) z powodu upośledzenia funkcji intelektualnych nie ma rozeznania w prostych sprawach życiowych, to ustanowienie pełnomocnika na podstawie art. 48 ustawy jest obowiązkowe.

Istotną w tej mierze jest przesłanka braku zdolności osoby, której postępowanie dotyczy, do złożenia wniosku o ustanowienie adwokata wynikająca ze stanu zdrowia psychicznego tej osoby oraz oceny sądu co do potrzeby udziału adwokata w danym postępowaniu. Bez względu zatem na słuszny kierunek, w jakim zmierza zacytowana linia orzecznictwa Sądu Najwyższego, ewoluująca ku zapewnieniu osobie z zaburzeniami psychicznymi szerszych gwarancji procesowych, należy przyznać, że w chwili obecnej przesłanki te mają charakter kazuistyczny i ocenny. Mając natomiast na uwadze przedmiot rozważanego postępowania przed sądem, obejmujący kontrolę legalności przyjęcia i przebywania w szpitalu osoby z zaburzeniami psychicznymi, która nie wyraziła na to zgody, a także szczególną sytuacją osoby, której postępowanie to dotyczy bezpośrednio (warunkowaną zaburzeniami jej zdrowia psychicznego), konieczne jest zapewnienie takiej osobie bezspornej ochrony jej praw. Stąd też przychyliam się do wniosku Pani Rzecznik w kwestii zmiany przepisu art. 48 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego pod kątem wprowadzenia jednoznacznie obligatoryjnej ochrony praw procesowych osób z zaburzeniami psychicznymi. Jednocześnie uprzejmie informuję, że stosowne propozycje zmian legislacyjnych będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad projektem założeń do nowelizacji przywołanej ustawy.

Łana wyprawy mojego wydziału szpitala

PODSEKRETARZ STANU
w MINISTERSTWIE ZDROWIA

Igor Radziejewicz-Winnicki

